

VLUCHTELINGEN IN GETALLEN 2009

Inhoudsopgave

A. VLUCHTELINGEN IN NEDERLAND

Vluchtelingen in Nederland: grootste groepen	2
Asielaanvragen	3
Beslissingen	4
Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'en)	4
Uitgenodigde vluchtelingen	5
Gezinshereniging en gezinsmigratie	7
Pardon	8
Opvang	9
Huisvesting	10
Arbeidsparticipatie	11
Terugkeer	11

B. VLUCHTELINGEN IN EUROPA

Asielaanvragen	13
Asielaanvragen naar landen van herkomst	14
Beslissingen	15

C. VLUCHTELINGEN WERELDWIJD

Asielzoekers, vluchtelingen, ontheemden en andere groepen	16
Vluchtelingen naar belangrijkste land van herkomst	17
Vluchtelingen naar belangrijkste landen van opvang	18

Vluchtelingen in Nederland: grootste groepen

Figuur A.1: Vluchtelingen in Nederland, geselecteerde nationaliteiten* (stand begin 2009)

	Totaal	Eerste generatie	Tweede generatie
Afghanistan	11.000	11.000	1.000
Angola	3.000	3.000	0
DR Congo	4.000	4.000	1.000
Ethiopië	8.000	6.000	1.000
Ghana	12.000	10.000	3.000
Iran	19.000	18.000	1.000
Irak	21.000	20.000	1.000
Voormalig Joegoslavië	37.000	34.000	3.000
Somalië	25.000	21.000	5.000
Sri Lanka	6.000	5.000	1.000
Vietnam	11.000	8.000	3.000

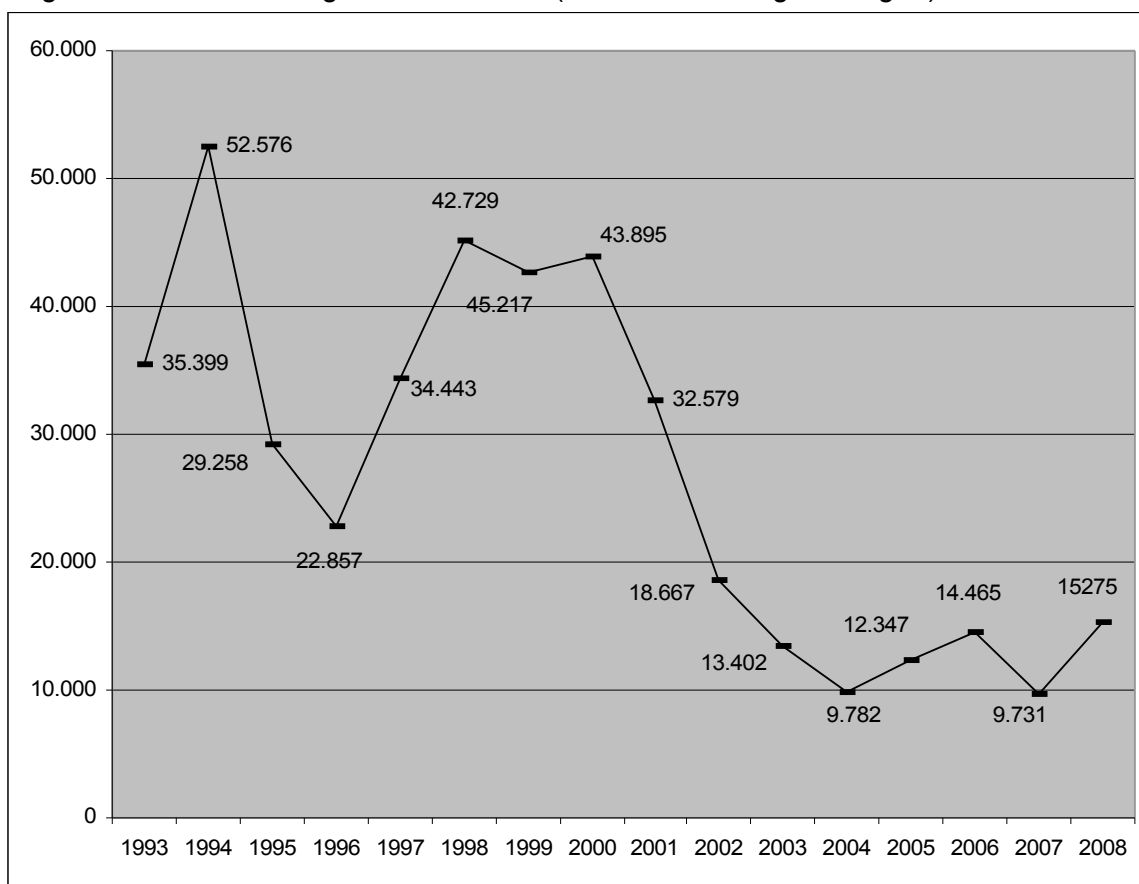
Bron: CBS op basis van inschrijvingen in Gemeentelijke Basis Administratie (GBA)

- Totalen komen niet altijd overeen met de som van de eerste en tweede generatie doordat de cijfers zijn afgerond op duizendtallen.
- Voor de eerste generatie geldt: jaar van vestiging in Nederland is 1980 of later; voor de tweede generatie geldt: jaar van vestiging van de moeder in Nederland is 1980 of later. Uitzondering is het voormalige Joegoslavië, waarbij het jaar 1991 is genomen als beginjaar (het jaar dat de oorlog in Joegoslavië begon).
- Dit overzicht geeft geen volledig beeld van alle vluchtelingen in Nederland. Vluchtelingen uit Turkije en China – waar behalve asielzoekers ook veel reguliere migranten vandaan komen – en kleinere groepen zijn bijvoorbeeld niet opgenomen. Uit Ghana, dat wel in de lijst is opgenomen, zijn veel reguliere migranten afkomstig.

* Nationaliteit en land van herkomst worden in dit overzicht door elkaar gebruikt. In de praktijk komen beide niet per se overeen.

Asielaanvragen

Figuur A.2: Asielaanvragen in Nederland (eerste en vervolgaanvragen)

Bron: Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

Uitleg eerste en vervolgaanvragen

Asielzoekers kunnen in sommige gevallen meerdere asielverzoeken indienen. Dat kan bijvoorbeeld wanneer er nieuwe feiten naar voren zijn gekomen die relevant zijn voor de beoordeling van de asielaanvraag. In 2008 bestond bijna 88% van de asielaanvragen uit eerste aanvragen.

Figuur A.3: Eerste asielaanvragen naar belangrijkste landen van herkomst (2007-8)

	Nationaliteit	2007				2008	
1	Irak	2.004	28,2%	1	Irak	5.027	37,5%
2	Somalië	1.875	26,4%	2	Somalië	3.842	28,7%
3	China	242	3,4%	3	China	557	4,2%
4	Onbekend	218	3,1%	4	Afghanistan	395	2,9%
5	Iran	187	2,6%	5	Iran	322	2,4%
6	Nigeria	179	2,5%	6	Onbekend	302	2,3%
7	Afghanistan	160	2,3%	7	Eritrea	236	1,8%
8	Eritrea	153	2,2%	8	Sri Lanka	216	1,6%
9	Sierra Leone	130	1,8%	9	Armenië	208	1,6%
10	Burundi	129	1,8%	10	Guinee	154	1,1%
	Overig	1.825	25,70%		Overig	2.140	16,0%
	Totaal	7.102	100,0%		Totaal	13.399	100,0%

Bron: Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

Beslissingen

Figuur A.4: Beslissingen op asielaanvragen in eerste aanleg per jaar

	totaal	Verdrags- vluchteling (a-grond)		Subsidiaire bescherming (b-grond)		Humanitaire status (c en d-grond)		Afwijzing	
2005	16.902	964	6%	2.826	17%	5.028	30%	8.084	48%
2006	11.863	358	3%	1.207	10%	2.779	23%	7.519	63%
2007	8.429	487	6%	987	12%	2.976	35%	3.979	47%
2008	10.920	515	5%	1.610	15%	3.550	33%	5.245	48%

Bron: UNHCR, INDIAC en Eurostat

Statussen die zijn verleend op reguliere gronden (bijvoorbeeld op grond van de pardonregeling of verleend aan alleenstaande minderjarige vreemdelingen) en beslissingen op beroepszaken (dus niet in eerste aanleg) zijn in dit overzicht niet opgenomen.

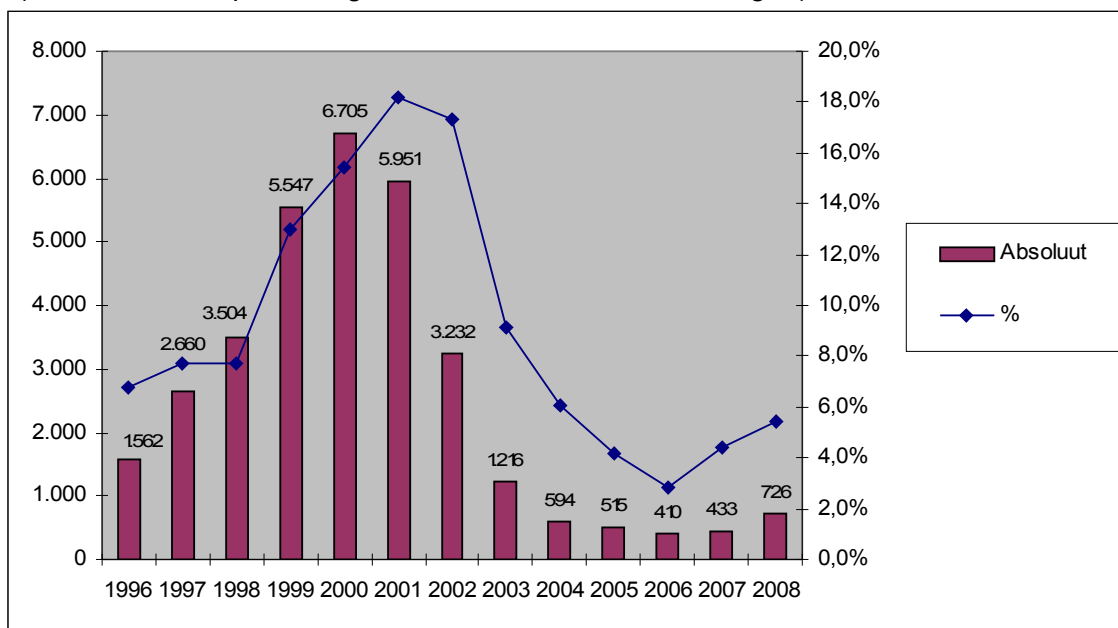
Beschermingsgronden Vreemdelingenwet 2000

In de Vreemdelingenwet 2000 worden verschillende gronden onderscheiden om bescherming te bieden.

- a-grond: iemand voldoet aan de voorwaarden van het Vluchtelingenverdrag.
- b-grond: iemand loopt bij uitzetting risico op foltering, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing.
- c-grond: er zijn klemmende redenen van humanitaire aard, die verband houden met de redenen van vertrek uit eigen land (met name trauma's vanwege eerdere vervolging).
- d-grond: de algehele situatie in het land van herkomst is te slecht (conflict of grootschalige mensenrechtenschendingen).

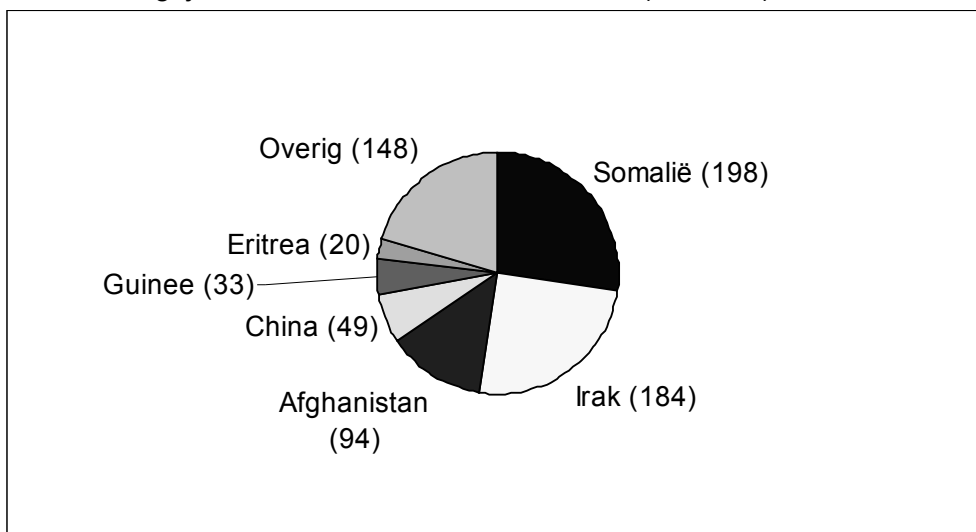
Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'en)

Figuur A.5: Asielaanvragen alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'en) per jaar (absoluut en als percentage van het totale aantal aanvragen)

Bron: Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

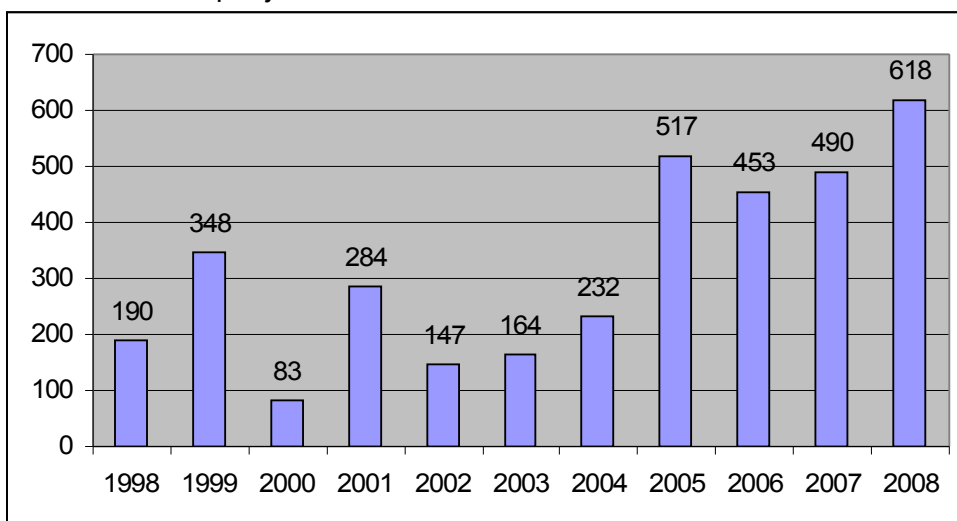
Figuur A.6: Aantal asielaanvragen alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'en) naar belangrijkste landen van herkomst in 2008 (absoluut)

Bron: Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

Uitgenodigde vluchtelingen

Figuur A.7: Aantal uitgenodigde vluchtelingen dat door IOM is ondersteund bij overkomst naar Nederland, per jaar

Bron: www.iom-nederland.nl

Uitgenodigde vluchtelingen

De wereldvluchtelingenorganisatie UNHCR heeft een programma om vluchtelingen in andere landen te hervestigen. De meeste uitgenodigde vluchtelingen worden opgevangen door Verenigde Staten, Canada, Australië, Zweden, Noorwegen, Finland, Nieuw Zeeland, Denemarken en Nederland.

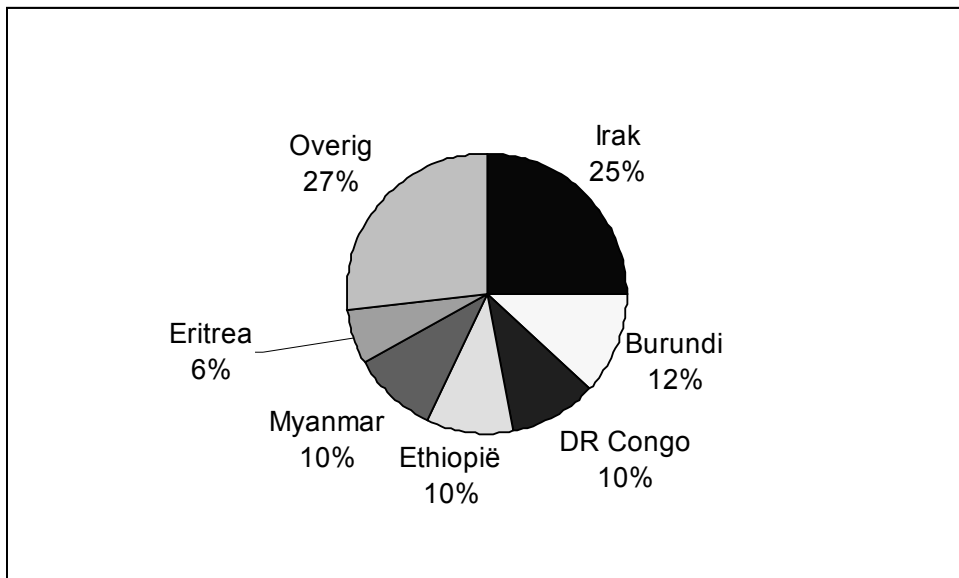
Nederland heeft sinds 1986 een quotum van 500 uitgenodigde vluchtelingen per jaar. Dat betekent dat Nederland heeft toegezegd jaarlijks 500 vluchtelingen op te nemen voor hervestiging. Pas sinds 2005 wordt dat aantal daadwerkelijk gehaald. Voor de periode 2008 tot en met 2011 is afgesproken dat Nederland 2000 uitgenodigde vluchtelingen opneemt.

Figuur A.8: Aantal uitgenodigde vluchtelingen naar belangrijkste landen van hervestiging (2007)

Verenigde Staten	32.007
Australië	6.056
Canada	5.998
Zweden	1.772
Noorwegen	978
Finland	714
Denemarken	480
Nederland	425
Groot-Brittannië	348
Ierland	107
Italië	40
Overige Europese landen	49

Bron: UNHCR

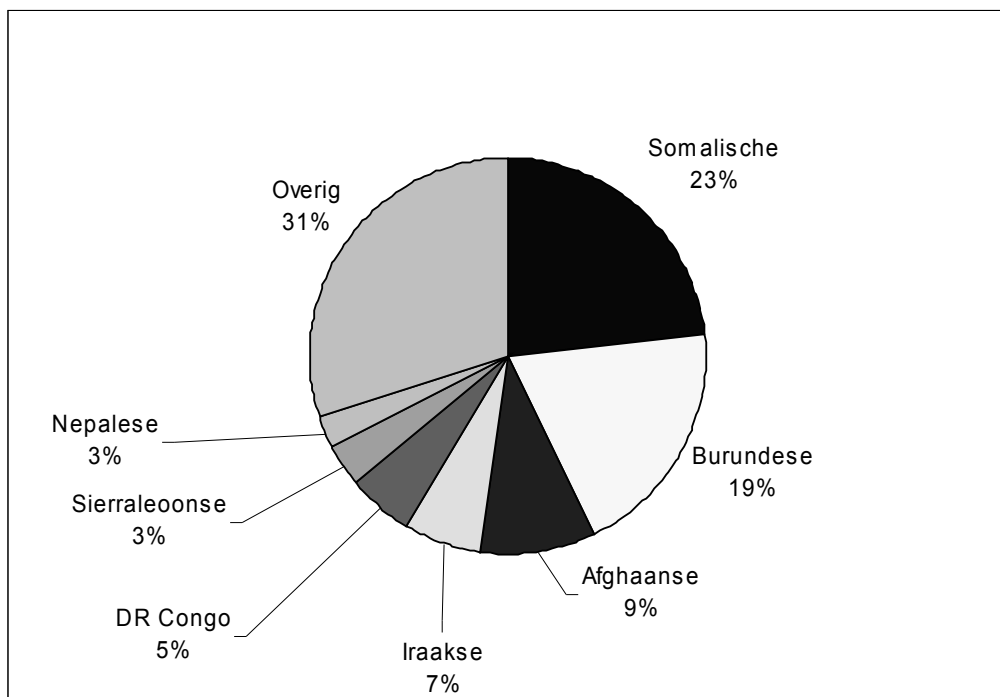
Figuur A.9: Door Nederland uitgenodigde vluchtelingen naar belangrijkste nationaliteiten in procenten (2007)

Bron: INDIAC

Gezinshereniging en gezinsmigratie

Figuur A.10: Gezinsherenigingen met hulp van IOM, aandeel belangrijkste nationaliteiten (totaal van periode 2005-2007)

Bron: IOM

IOM en gezinshereniging

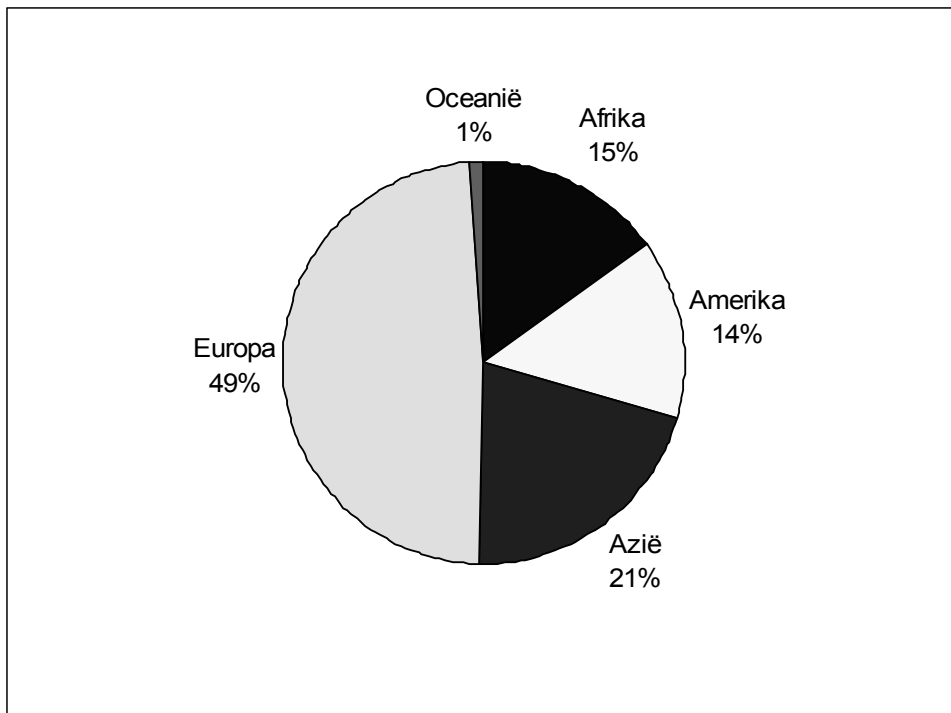
In het kader van het programma Gezinshereniging regelt IOM Nederland de overkomst van gezinsleden die toestemming hebben gekregen naar Nederland te komen om zich bij hun familie te voegen. Meer informatie vindt u op www.iom-nederland.nl. Ook via de asielpprocedure komen gezinnen binnen die op eigen gelegenheid naar Nederland zijn gekomen. Hiervan zijn geen cijfers beschikbaar.

Figuur A.11: Aantal gezinsherenigingen met hulp IOM, belangrijkste nationaliteiten (absoluut, in de periode 2005-2007)

Nationaliteit	2005	2006	2007
Somalische	25	65	274
Burundese	87	144	67
Sierraleoonse	13	14	27
Ivoriaanse	4	9	24
Nepalese	4	12	24
Liberiaanse	7	3	17
Iraakse	59	29	14
Afghaanse	68	67	12
Eritrese	0	6	12
DR Congo	29	42	11

Bron: www.iom-nederland.nl

Figuur A.12: Gezinsmigratie naar Nederland per werelddeel (2007)

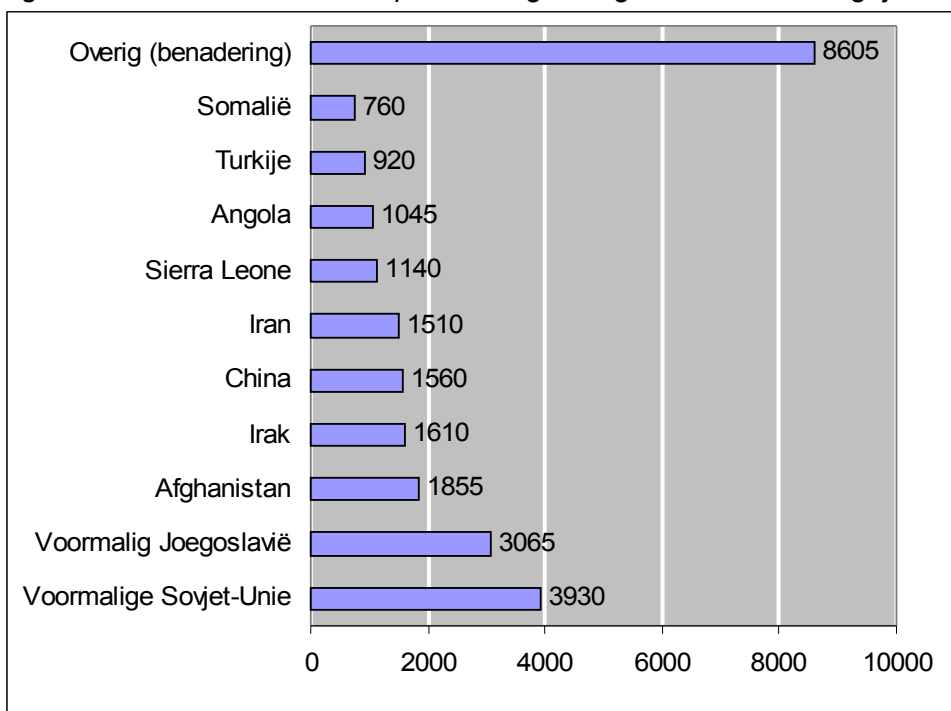
Bron: [CBS Statline](#)

Definitie gezinsmigratie CBS

Het CBS gebruikt de volgende definitie voor gezinsmigratie: immigratie van niet-Nederlanders met als doel gezinsmigratie. Gezinsmigratie bestaat uit gezinshereniging, meemigrerende gezinsleden en gezinsvorming.

Pardon

Figuur A.13: Aantal verleende pardonvergunningen naar de belangrijkste nationaliteiten

Bron: CBS

Uitleg pardonregeling

De regeling ter afwikkeling van de nalatenschap van de oude Vreemdelingenwet – hier afgekort: de pardonregeling – is de regeling waarin onder voorwaarden een verblijfsvergunning verleend wordt aan vreemdelingen die onder de oude vreemdelingenwet voor 1 april 2001 een asielaanvraag hebben ingediend en nog altijd in Nederland verblijven. Per 1 januari 2009 kunnen asielzoekers zich niet meer aanmelden voor de pardonregeling.

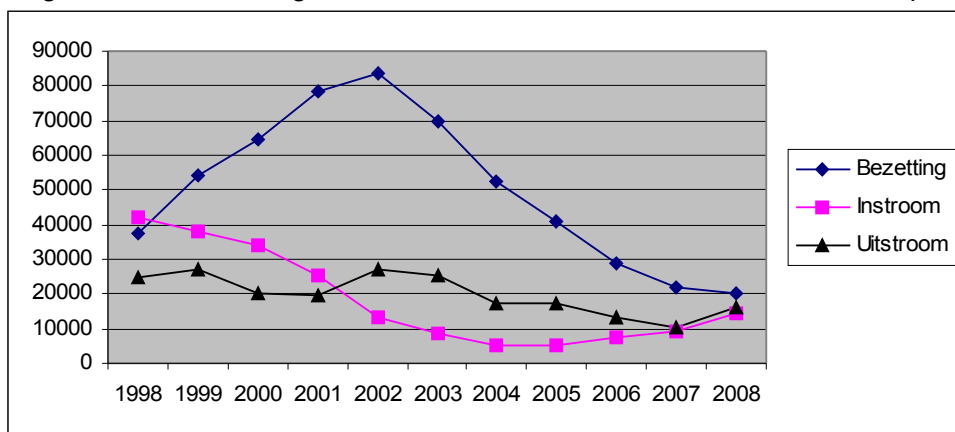
Figuur A.14: Gezinsamenstelling houders pardonvergunning

Gezin met kinderen	40%
Heeft partner in Nederland; geen kinderen	5%
Eenoudergezinnen	15%
Alleenstaand	37%
Minderjarig	25%

Bron: Kamerstuk 31018, nr. 41 (2008).

Opvang

Figuur A.15: Bezetting van, instroom in en uitstroom uit de centrale opvang (absoluut)

Bron: www.coa.nl

Centrale opvang

88% van de bezetting van de centrale opvang bestaat uit bewoners van een asielzoekercentrum (azc). Er zijn azc's gericht op oriëntatie & inburgering en azc's gericht op terugkeer. Andere vormen van centrale opvang zijn zelfzorgarrangementen (ZZA) en Alternatieve tijdelijke capaciteit (ATC). Meer informatie hierover vindt u op www.coa.nl.

Figuur A.16: Bezetting en gemiddelde verblijfsduur (in maanden) van de personen in de centrale opvang

Jaar	Bezetting	Gemiddelde verblijfsduur
1996	30.166	9
1997	29.800	14
1998	37.720	13
1999	54.070	13
2000	64.771	16
2001	78.229	18
2002	83.801	23
2003	69.618	32
2004	52.714	39
2005	40.761	47

Bron: COA; uit Kamerstuk 19637, nr. 962 (2005)

Er zijn geen openbare cijfers van recentere datum over de verblijfsduur.

Huisvesting

Figuur A.17: Huisvesting pardonners per provincie (stand 1-5-2009)

Provincie	Al gehuisvest	Nog te gaan	Totaal te huisvesten personen
Fryslân	946	157	1103
Groningen	1239	-258	981
Drenthe	606	206	812
Overijssel	1922	-48	1874
Gelderland	2820	521	3341
Flevoland	609	11	620
Noord-Holland	3106	1274	4380
Zuid-Holland	6063	-249	5814
Utrecht	1412	578	1990
Brabant	2882	1191	4073
Zeeland	762	-114	648
Limburg	811	-163	1894
Totaal	23968	3562	27530
	87%	13%	100%

Bron: [Website Huisvesting statushouders](#)

Een negatief aantal 'Nog te gaan' betekent dat die provincie meer personen heeft gehuisvest dan volgens de taakstelling ('totaal te huisvesten personen') zou moeten.

Huisvesting pardonners en statushouders

Gemeenten en woningcorporaties hebben afgesproken om alle asielzoekers die onder de pardonregeling vallen, vóór 1 januari 2010 te huisvesten. Het aantal pardonners dat moet worden gehuisvest in een gemeente (de taakstelling) hangt af van het aantal inwoners. Ook voor asielzoekers die een asielvergunning of een andere reguliere vergunning krijgen (de statushouders) geldt dat iedere gemeente een bepaald aantal statushouders moet huisvesten. Ook hier is dat aantal afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente.

Figuur A.18: Huisvesting statushouders per provincie tussen 1 januari en 1 juni 2009

Provincie	Al gehuisvest	Nog te gaan	Totaal te huisvesten personen 1 ^e helft 2009
Fryslân	23	-56	158
Groningen	60	-29	140
Drenthe	138	79	111
Overijssel	197	105	255
Gelderland	262	-58	460
Flevoland	60	42	86
Noord-Holland	623	427	604
Zuid-Holland	557	827	796
Utrecht	109	246	278
Brabant	303	364	562
Zeeland	54	62	90
Limburg	111	284	260
Totaal	2497	2293	3800

Bron: www.justitie.nl, Overzicht huisvesting vergunninghouders regulier per 1 juni 2009

Een negatief aantal 'Nog te gaan' betekent dat die provincie in een eerdere periode meer personen heeft gehuisvest dan volgens de taakstelling ('totaal te huisvesten personen') zou moeten.

Arbeidsparticipatie

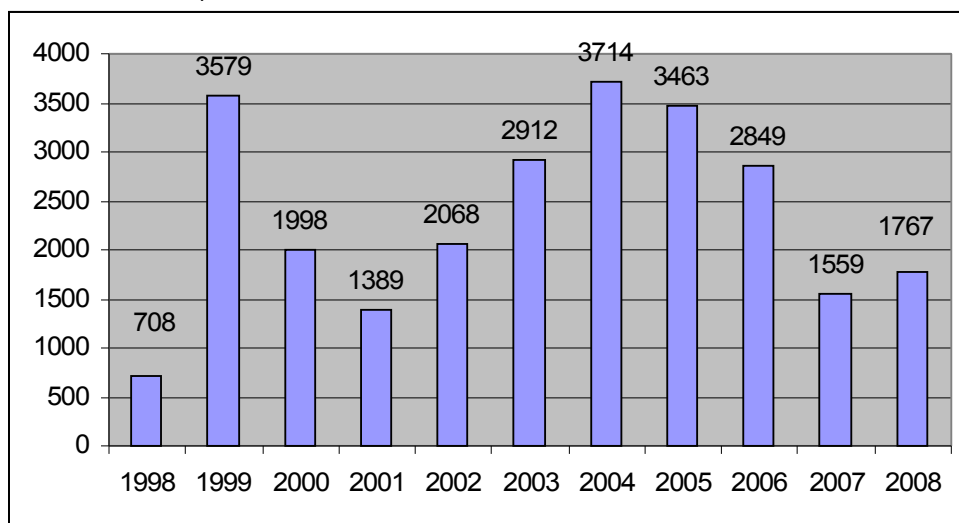
Figuur A.19: Arbeidsparticipatie van verschillende 'vluchteling-nationaliteiten' (afgerond in duizendtallen)

	2004		Arbeids- participatie		2007		Arbeids- participatie
	Totaal	Werkzaam			Totaal	Werkzaam	
Sri Lanka	10000	4000	40%	4000	3000	64%	
Vietnam	9000	6000	65%	10000	6000	61%	
China	16000	9000	52%	23000	13000	58%	
Iran	29000	10000	34%	26000	13000	51%	
Afghanistan	26000	5000	21%	33000	12000	38%	
Irak	30000	8000	26%	35000	11000	31%	
Somalië	12000	2000	18%	12000	3000	25%	
Syrië	7000	2000	32%	7000	1000	14%	

Bron: SZW op basis van CBS (enquête beroepsbevolking); uit: Kamerstuk 31700 XVIII, nr. 7 (2008)

Terugkeer

Figuur A.20: Vrijwillige en zelfstandige terugkeer met hulp van IOM Nederland per jaar (absolute aantallen)

Bron: www.iom-nederland.nl

NB: Deze cijfers geven niet het complete beeld; het betreft hier alleen de terugkeer die gefaciliteerd wordt door IOM Nederland. Het gaat om terugkeer van alle nationaliteiten, waarvan een groot deel afkomstig is uit landen waar grote groepen vluchtelingen vandaan komen.

Figuur A.21: Belangrijkste nationaliteiten die terugkeren met hulp van IOM in 2008 (A: alle nationaliteiten, B: nationaliteiten van landen waar grote groepen vluchtelingen vandaan komen)

A	Alle nationaliteiten	Aantal personen
1	Braziliaanse	247
2	Iraakse	194
3	Oekraïense	128
4	Indonesische	113
5	Angolese	85
6	Chinese	80
7	Nigeriaanse	63
8	Turkse	59
9	Ghanese	56
10	Marokkaanse	56
11	Surinaamse	39
12	Servische	37

B	'Vluchteling-nationaliteiten'	Aantal personen
1	Iraakse	194
2	Angolese	85
3	Chinese	80
4	Nigeriaanse	63
5	Turkse	59
6	Ghanese	56
7	Servische	37
8	Russische	31
9	Mongoolse	30
10	Iraanse	26
11	Armeense	25
12	Sierraleonse	23

Bron: www.iom-nederland.nl

B. VLUCHTELINGEN IN EUROPA

Asielaanvragen

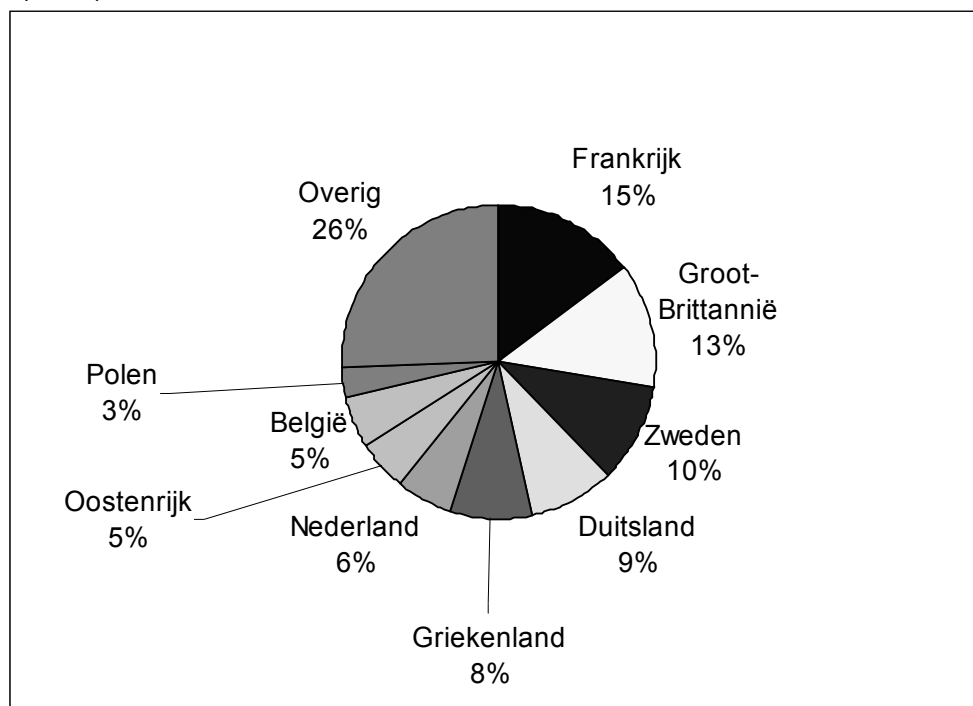
Figuur B.1: Asielaanvragen in geselecteerde Europese landen (absoluut en als deel van het aantal aanvragen in de EU27)

	2007		2008	
België	11.120	5,0%	12.250	5,1%
Denemarken	1.850	0,8%	2.360	1,0%
Duitsland	19.160	8,6%	21.370	9,0%
Finland	1.430	0,6%	4.020	1,7%
Frankrijk	29.390	13,1%	35.160	14,8%
Griekenland	25.110	11,2%	19.880	8,4%
Groot-Brittannië	28.300	12,7%	30.550	12,8%
Hongarije	3.430	1,5%	3.120	1,3%
Ierland	3.990	1,8%	3.870	1,6%
Nederland	7.100	3,2%	13.400	5,6%
Noorwegen*	6.530		14.430	
Oostenrijk	11.920	5,3%	12.810	5,4%
Polen	7.210	3,2%	7.200	3,0%
Portugal	220	0,1%	160	0,1%
Roemenië	660	0,3%	1.080	0,5%
Slowakije	2.640	1,2%	910	0,4%
Spanje	7.660	3,4%	4.480	1,9%
Zweden	36.370	16,3%	24.350	10,2%
Zwitserland*	10.840		16.610	
EU27 totaal	223.670	100,0%	238.080	100,0%

Bron: [UNHCR](#)

* geen lid van EU27

Figuur B.2: Aandeel in asielaanvragen in EU27 voor de belangrijkste ontvangende landen (2008)

Bron: [UNHCR](#)

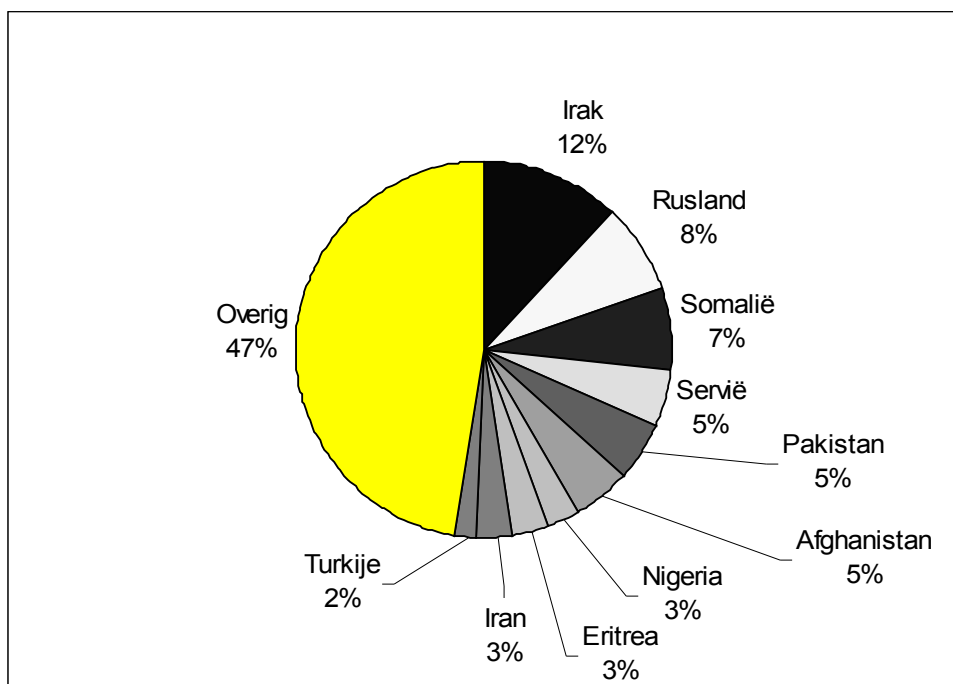
Asielaanvragen naar landen van herkomst

Figuur B.3: Asielaanvragen in Europa (EU27) naar belangrijkste landen van herkomst (absoluut en procentueel)

	2007		2008	
Irak	38.117	17%	27.607	12%
Rusland	16.738	8%	18.183	8%
Somalië	10.102	5%	17.093	7%
Servië	13.348	6%	12.633	5%
Pakistan	13.369	6%	12.007	5%
Afghanistan	8.321	4%	11.280	5%
Nigeria	6.509	3%	6.974	3%
Eritrea	6.188	3%	6.734	3%
Iran	5.883	3%	6.299	3%
Turkije	6.220	3%	5.665	2%
Overig	97.155	44%	113.609	48%
Totaal	221.950	100%	238.084	100%

Bron: [UNHCR](#)

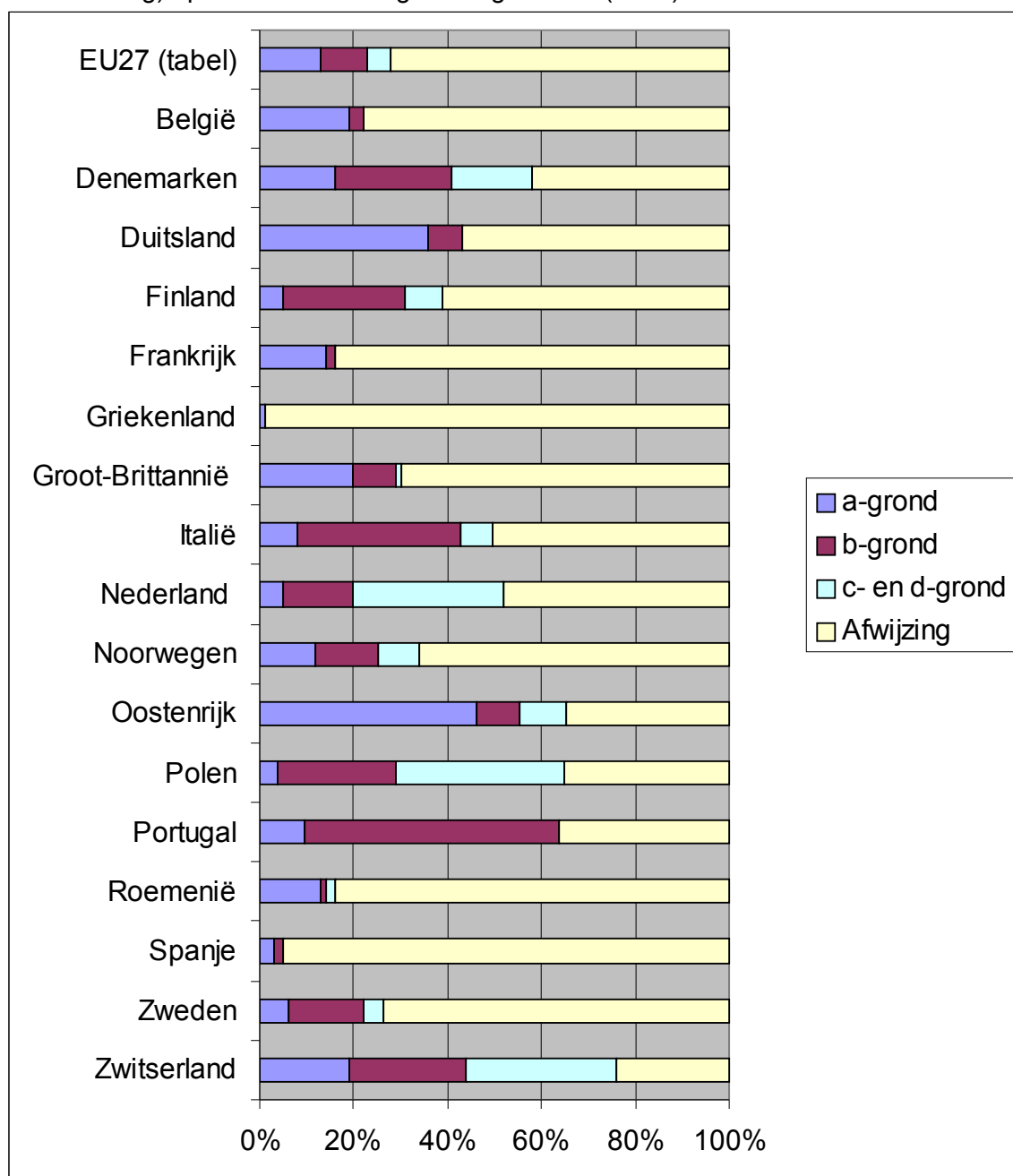
Figuur B.4: Aandeel asielaanvragen in Europa (EU27) naar belangrijkste landen van herkomst

Bron: [UNHCR](#)

Beslissingen

Figuur B.5: Beslissingen in eerste aanleg naar uitkomst (afwijzing of toekenning met grond van verlening) op eerste en vervolgaanvragen asiel (2008)

Bron : [Eurostat](#)

Opmerkingen bij figuur B.1:

- Het gaat om de beslissingen die in 2008 zijn genomen, niet over de asielinstroom.
- Statussen die zijn verleend op reguliere gronden (bijvoorbeeld op grond van de pardonregeling of verleend aan alleenstaande minderjarige vreemdelingen) zijn in dit overzicht niet opgenomen.
- Voor een uitleg van de gronden zie figuur A.4.

C. VLUCHTELINGEN WERELDWIJD

Asielzoekers, vluchtelingen, ontheemden en andere groepen

Figuur C.1: Groepen waarvoor UNHCR zich inzet: aantallen wereldwijd (1 januari 2008)

	Vluchtelingen	Asielzoekers	Ontheemden	Teruggekeerden	Statelozen	Overig
Afrika	2.498.000	272.300	5.888.800	1.971.600	100.100	500
Azië	6.300.800	69.300	4.285.800	814.200	2.193.100	62.400
Europa	1.569.200	234.200	565.600	14.900	644.100	5.800
Latijns-Amerika	530.600	41.200	3.000.000		-	
Noord-Amerika	457.000	121.400	-		-	
Oceanië	34.900	1.700	-		-	
Totaal	11.390.700	740.100	13.740.200	2.800.700	2.973.300	68.700

Bron: UNHCR

Bij vluchtelingen worden ook meegeteld: 'people in refugee-like situations'

UNHCR

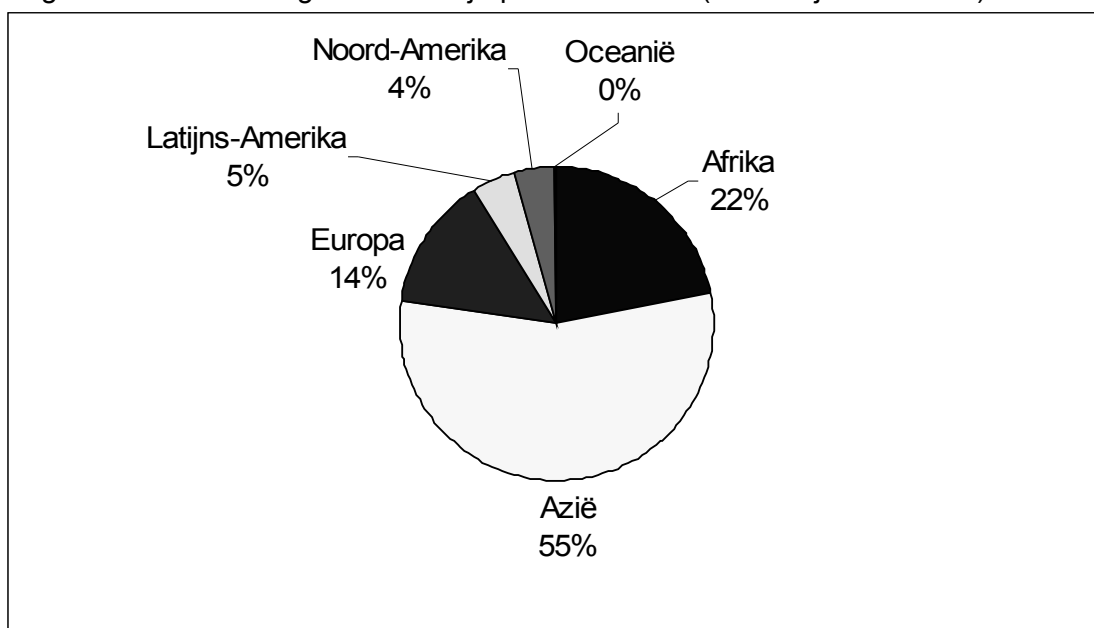
UNHCR staat voor United Nations High Commissioner for Refugees. De UNHCR is de belangrijkste organisatie die zich bezighoudt met de bescherming van vluchtelingen wereldwijd. Het hoofddoel van de UNHCR is het waarborgen van de rechten en het welzijn van vluchtelingen.

Groepen waarvoor UNHCR zich inzet zijn

- vluchtelingen
- asielzoekers
- ontheemden
- personen die zijn teruggekeerd
- statelozen

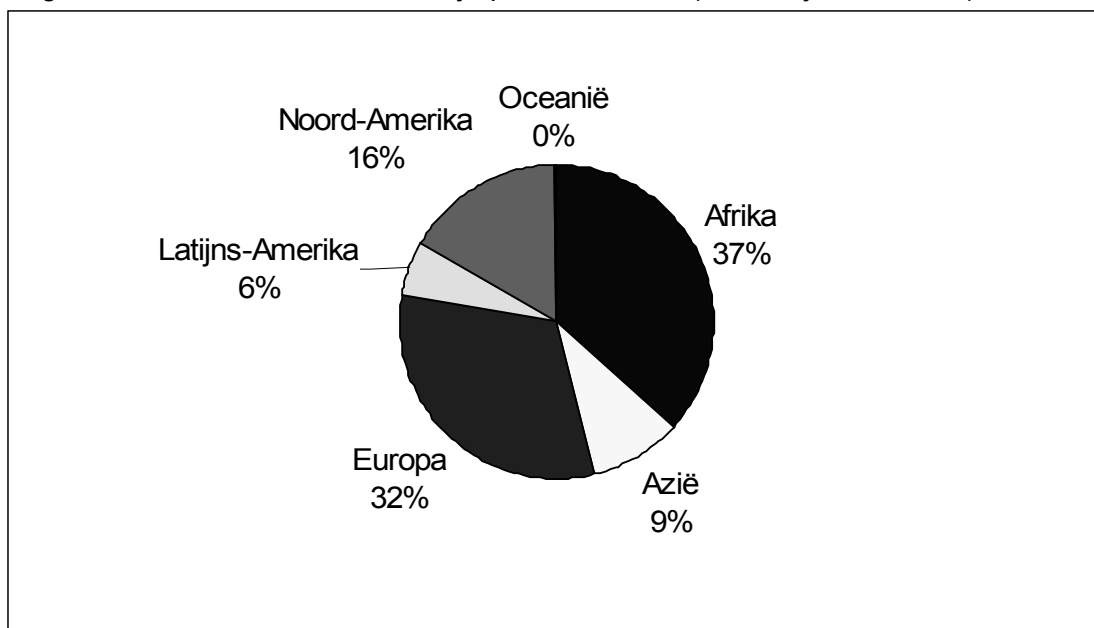
Voor de exacte definities van deze groepen kunt u terecht bij de website van de [UNHCR](#).

Figuur C.2: Vluchtelingen wereldwijd per werelddeel (stand 1 januari 2008)

Bron: UNHCR

Figuur C.3: Asielzoekers wereldwijd per werelddeel (stand 1 januari 2008)

Bron: UNHCR

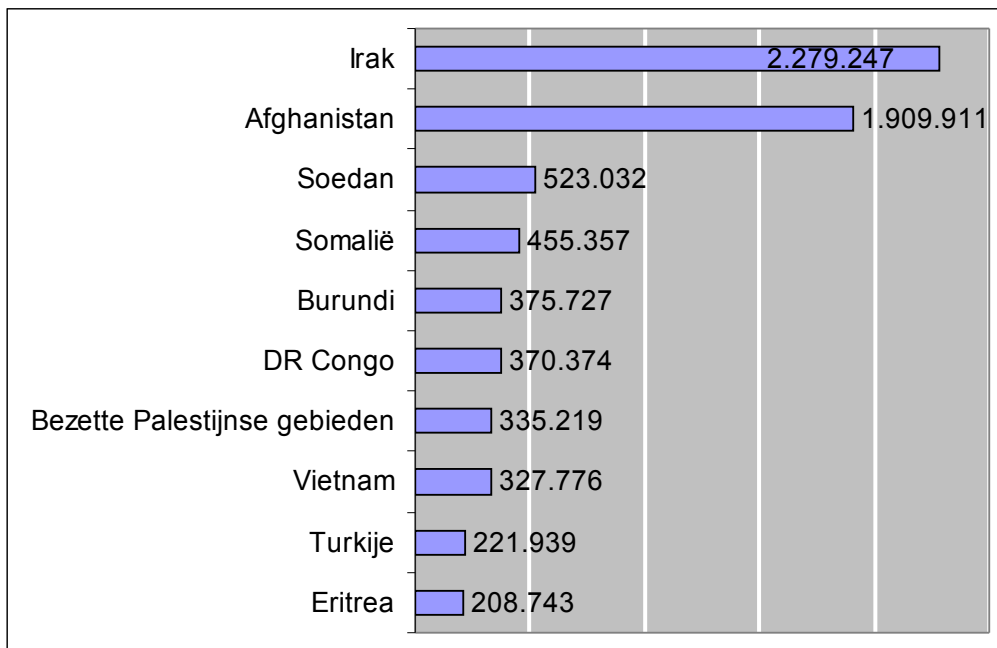
Vluchtelingen naar belangrijkste landen van herkomst

Figuur C.4: Aantal vluchtelingen wereldwijd, belangrijkste herkomstlanden (2007-2008)

	Land	1-1-2007		1-1-2008	
1	Afghanistan	2.076.504	1	Irak	2.279.247
2	Irak	1.424.726	2	Afghanistan	1.909.911
3	Soedan	634.835	3	Soedan	523.032
4	Somalië	406.465	4	Somalië	455.357
5	DR Congo	396.782	5	Burundi	375.727
6	Burundi	392.038	6	DR Congo	370.374
7	Bezette Palestijnse gebieden	334.189	7	Bezette Palestijnse gebieden	335.219
8	Vietnam	328.374	8	Vietnam	327.776
9	Various	255.765	9	Turkije	221.939
10	Turkije	228.535	10	Eritrea	208.743

Bron: UNHCR

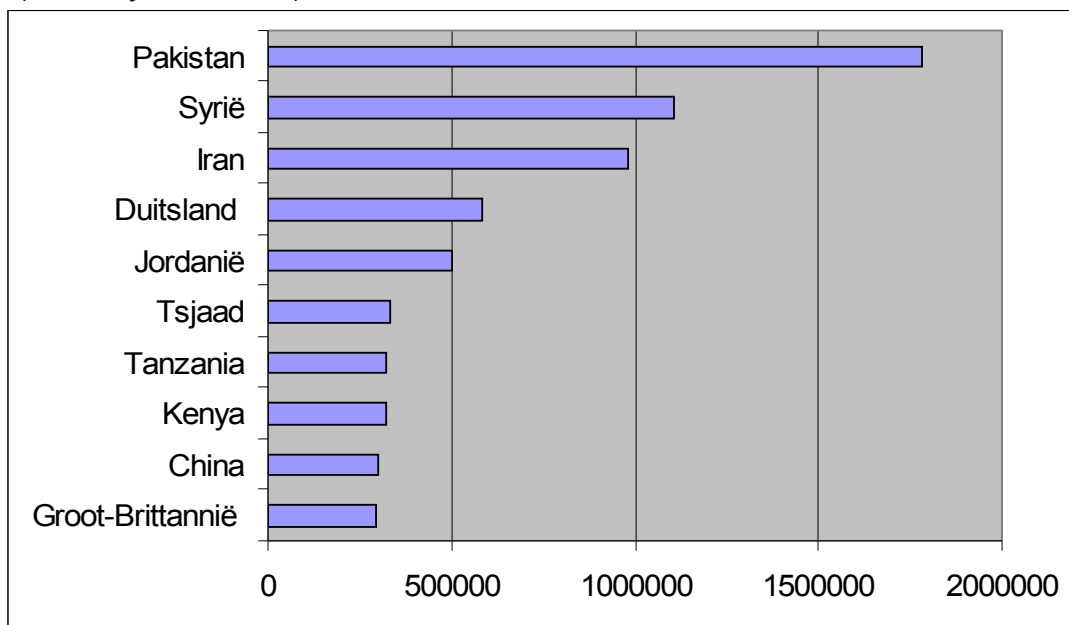
Figuur C.5: Aantal vluchtelingen wereldwijd naar belangrijkste landen van herkomst (2008)

Bron: UNHCR

Vluchtelingen naar belangrijkste landen van opvang

Figuur C.5: Landen met de grootste groepen vluchtelingen binnen de grenzen (stand 1 januari 2009)

Bron: UNHCR

Opmerkingen bij figuur C.5:

- Pakistan: inclusief Afghanen in 'refugee-like situations'
- Jordanië en Syrië: overheidsschattingen
- Groot-Brittannië en Duitsland: schatting van UNHCR op basis van percentage statustoekenningen over tien jaar. Op deze manier berekend heeft Nederland op 1 januari 2008 86.587 vluchtelingen binnen zijn grenzen. Exclusief uitgenodigde vluchtelingen.

Voor deze publicatie geldt dezelfde [disclaimer](#) als voor de website van VluchtelingenWerk Nederland (www.vluchtelingenwerk.nl).

Vragen en opmerkingen over deze publicatie kunt u sturen naar documentatie@vluchtelingenwerk.nl.

© VluchtelingenWerk Nederland, oktober 2009